

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 16P/204/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2310215853
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Mičeková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2017:2310215853.33

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní vedenom pred sudkyňou Mgr. Janou Mičekovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: V. M. H., D.. XX.XX.XXXX, N. V. O., v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny D. R., dieťa rodičov - matky: R. N. H., D.. X.X.XXXX, N. H. D. S.Á. Č.. XXX, v konaní zastúpená: JUDr. Andrej Gara, advokát so sídlom Štefánikova 14, Bratislava, a otec: V. H., D.. XX.XX.XXXX, N. H. D. S. Č.. XX, za účasti Okresnej prokuratúry Galanta a Úradu komisára pre deti, o návrhu otca na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a o návrhu matky na zákaz styku otca s maloletým dieťaťom, takto

rozhodol:

- I. Zakazuje sa styk otca s maloletým V. M. H., D.. XX.XX.XXXX.
- II. Návrh otca na zmenu úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu sa zamietá.
- III. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Galanta, č. k. 8C/170/2008-24 zo dňa 23.09.2008, v časti úpravy styku otca s maloletým dieťaťom.
- IV. Matka je povinná zaplatiť na účet Okresného súdu Galanta sumu 918,41 Eur titulom náhrady trov štátu, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- V. Otec je povinný zaplatiť na účet Okresného súdu Galanta sumu 570,41 Eur titulom náhrady trov štátu, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 13.8.2010 domáhal zmeny úpravy výkonu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, tak aby bol maloletý zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, a to v mesačných intervaloch s tým, že počas mesiaca, ktorý by bol maloletý v starostlivosti matky by prispieval na výživu maloletého sumou 165,96,-Eur mesačne, pričom výživné zo strany matky by sa neurčilo. Otec svoj návrh odôvodnil tým, že má s maloletým blízky vzťah a od rozvodu sa s maloletým pravidelne stretáva, minimálne od piatka do nedele a maloletý je na neho ako aj ostatných členov rodiny citovo naviazaný. Vo svojom vyjadrení, ktoré bolo súdu doručené dňa 20.9.2011 otec už netrval na striedavej osobnej starostlivosti, ale žiadal upraviť styk otca s maloletým každý párny týždeň od piatka od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. s tým, že samostatne špecifikoval ako má prebiehať styk otca s maloletým počas vianočných, veľkonočných, jarných a letných prázdnin a špecifikoval aj ako má prebiehať styk počas 1.9., 15.9., 1.1. a 24.12.

2. Okresný súd Galanta rozsudkom č.k.16P/204/2010-286 zo dňa 19.11.2012 zveril maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, a to tak, že matka a otec sú povinní zabezpečovať striedavú starostlivosť o maloleté dieťa striedavo v dvojtyždňových intervaloch s tým, že rodičia si budú odovzdávať maloletého zakaždým v nedeľu v nepárnych týždňoch v čase od 16.00 hod. Zároveň rozhodol, že každý z rodičov bude dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Otec zaviazal prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 100 eur mesačne, vždy do 15-teho dňa, toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky. Súd vyživovaciu povinnosť matky voči maloletému neurčil. Styk rodičov s maloletým ponechal neupravený. Zároveň zmenil rozsudok Okresného súdu Galanta č.k. 8C/170/2008-24 zo dňa 23.9.2008 v časti zverenia a určenia výživného na maloletého. O trovách štátu rozhodol, že o nich rozhodne samostatným rozhodnutím a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

3. Proti rozsudku podala matka maloletého prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie zo dňa 17.12.2012, ktorý odvolanie odôvodnil tým, že rozsudok súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, zároveň že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Matka poukazovala najmä na znalecký posudok č. 15/2011, v ktorom znalkyňa neodporúčala striedavú osobnú starostlivosť. K odvolaniu matky sa vyjadril otec maloletého, ktorý navrhol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

4. Krajský súd v Trnave uznesením č.k.23CoP/35/2013-320 zo dňa 31.7.2013 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a uviedol, že úlohou súdu prvého stupňa bude náležite vyhodnotiť závery znaleckého posudku. Podľa názoru odvolacieho súdu vzhľadom k tomu, že závery znaleckého posudku sú jednoznačné, logicky vysvetlené a presvedčivé, preto je zo strany súdu potrebné závery znaleckého dokazovania pri rozhodovaní rešpektovať. Pokiaľ má súd však pochybnosti o uvedenom smere, nemôže nahrádzať závery znalca vlastným názorom, ale musí znalcovi uložiť, aby podal vysvetlenie, posudok doplnil alebo inak odstránil jeho nedostatky, alebo vypracoval nový posudok. Súd prvého stupňa tiež môže nariadiť kontrolné znalecké dokazovanie. Úlohou súdu v ďalšom konaní bude tiež skúmať, či neexistuje priestor na rozšírenie styku oproti súčasnej úprave podľa nariadeného predbežného opatrenia.

5. Počas konania bolo na základe návrhov otca a matky vydaných niekoľko predbežných a neodkladných opatrení.

- Návrhom zo dňa 12.10.2010 otec žiadal vydať predbežné opatrenie, ktorým by súd upravil jeho styk s maloletým každý párny týždeň v mesiaci od piatka 17.00 hod. do nedele 18.00 hod. Okresný súd Galanta uznesením č.k.16P/204/2010-70 zo dňa 10.11.2010 návrh otca na vydanie predbežného opatrenia zamietol.

- Návrhom doručeným súdu dňa 2.11.2011 otec žiadal vydať predbežné opatrenie, ktorým by súd upravil jeho styk s maloletým každý párny týždeň od piatka od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. Rozhodnutím č.k.16P/204/2010-143 zo dňa 16.11.2011 Okresný súd Galanta návrh otca zamietol. Krajský súd v Trnave uznesením č.k. 24CoP/11/2012-168 zo dňa 15.2.2012 uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletým každý párny víkend v piatok od 14.00 hod. do 17.00 hod. a v sobotu a nedeľu od 10.00 hod. do 17.00 hod.

- Návrhom doručeným súdu dňa 11.9.2013 otec žiadal vydať predbežné opatrenie, ktorým by súd upravil jeho styk s maloletým každý párny týždeň od piatka od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. Okresný súd Galanta uznesením č.k.16P/204/2010-333 zo dňa 14.10.2013 zmenil výrok rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sp.zn. 24CoP/11/2012-168 o nariadení predbežného opatrenia úpravy styku otca s maloletým tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý párny týždeň v piatok od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. Krajský súd v Trnave uznesením č.k. 11CoP/45/2014-383 zo dňa 23.6.2014 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.

- Návrhom doručeným súdu dňa 23.12.2014 sa matka prostredníctvom svojho právneho zástupcu domáhala vydania predbežného opatrenia, ktorým by súd prikázal otcovi maloletého zdržať sa styku s maloletým až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Okresný súd Galanta uznesením č.k.16P/204/2010-424 zo dňa 12.1.2015 vyhovel návrhu matky a nariadil predbežné opatrenie, ktorým prikázal otcovi, aby sa zdržal styku s maloletým v rozsahu, ktorý je určený rozhodnutím Okresného súdu Galanta zo dňa 14.10.2013 a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Krajský súd v Trnave na základe odvolania otca uznesením č.k. 11CoP/13/2015-460 zo dňa 27.2.2015 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletým každú prvú

sobotu v mesiaci od 14.00. do 16.00 hod., čím zmenil uznesenie Okresného súdu Galanta o nariadení predbežného opatrenia č.k.16P/204/2010-333 zo dňa 14.10.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 11CoP/45/2014-383 zo dňa 23.6.2014. Proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave podala matka maloletého prostredníctvom svojho právneho zástupcu dovolanie zo dňa 27.3.2015 a žiadala, aby dovolací súd uznesenie Krajského súdu v Trnave č.k. 11CoP/13/2015-460 zo dňa 27.2.2015 zmenil tak, že sa uznesenie Okresného súdu Galanta č.k. 16P/204/2010-424 zo dňa 12.1.2015 potvrdzuje. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č.k. 2Cdo 222/2015-655 zo dňa 17.12.2015 dovolanie odmietol.

- Návrhom zo dňa 30.11.2016 sa matka prostredníctvom svojho právneho zástupcu domáhala vydania neodkladného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd zakázal otcovi stykať sa s maloletým. Okresný súd Galanta uznesením č.k.16P/204/2010-809 zo dňa 13.12.2016 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zakázal otcovi styk s maloletým, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Proti predmetnému uzneseniu podal otec odvolanie. Krajský súd v Trnave uznesením č.k. 24CoP/51/2017-874 zo dňa 19.4.2017 zrušil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uznesením č.k.16P/204/2010-888 zo dňa 22.5.2017 Okresný súd Galanta nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zakázal otcovi styk s maloletým, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, čím zmenil uznesenie Krajského súdu v Trnave o nariadení predbežného opatrenia , č.k. 11CoP/13/2015-460 zo dňa 27.2.2015. Proti predmetnému uzneseniu podal otec dňa 30.6.2017 odvolanie. Krajský súd v Trnave uznesením č.k. 24CoP/144/2017-930 zo dňa 4.10.2017 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil.

6. Na pojednávaní konanom dňa 15.12.2017 otec uviedol, že trvá na podanom návrhu, chce sa s malol. stretávať s tým, že rozsah styku necháva na uvážení súdu, zároveň uviedol, že predtým prebiehal styk od piatka do nedele a nebol s tým problém. Otec uviedol, že sa vyše 3 roky s malol. nestretol. Naposledy sa pokúšal s malol. stretnúť dňa 3.6.2017 s tým, že najskôr napísal matke maloletého SMS-ku, či môžem prísť pre malol. a keď mu matka na ňu nereagovala, tak spolu so svojou matkou išiel po syna, avšak matka malol. mu so smiechom povedala, že mu malol. nedá a že si má prebrať poštu. Otec uviedol, že sa s matkou malol. bavil iba na ulici, syna nevidel, možno bol vo dverách. Ďalej uviedol, že trestné oznámenie, ktoré podávala matka malol. na jeho osobu, bolo účelové a zámerné, nakoľko podľa neho sa naopak matka dopúšťala trestného činu tým, že mu syna nedala. Posledné stretnutie, kedy sa reálne stretol so synom bolo pred 3 rokmi. Myslí, že to bol mesiac november 2014. Otec uviedol, že keď mal malol. u seba, bol úplne normálny, ale keď sa s ním blížil naspäť k domu matky malol., malol. zmenil správanie. Otec uviedol, že vedel o uloženom výchovnom opatrení, ale bol v tom, že sa tam majú stretnúť všetci, aj s malol. a že ho budú ohľadne stretnutí kontaktovať. Otec uviedol, že sa nezúčastnil žiadneho psychologického poradenstva a že nevie, že maloletému boli diagnostikované adaptačné poruchy a Aspergerov syndróm. Uviedol však, že tieto poruchy nastali až potom ako dostal striedavú osobnú starostlivosť, a že predtým maloletý takéto problémy nemal. Otec mal za to, že tieto poruchy a zdravotné problémy synovi spôsobilo prostredie, v ktorom malol. žije a najmä výchova matky malol. Otec sa nevedel vyjadriť k tomu, či malol. trpí Aspergerovým syndrómom a adaptačnými poruchami a ako dôvod uviedol, že s malol. 3 roky nebol. Zároveň uviedol, že nesúhlasil s tým a nepáčilo sa mu, že malol. bol v konaní vypočúvaný a podrobovaný znaleckým posudkom, ale chcel, aby bol daný do ústavu na nejaký dlhší čas, aby bol zdiagnostikovaný jeho stav ohľadne toho, akými poruchami trpí, nakoľko podľa otca, znalec nemohol malol. tak dobre spoznať pri takom krátkom stretnutí. Otec uviedol, že sa nepodrobil žiadnemu poradenstvu týkajúcemu sa toho, že bol malol. diagnostikovaný Aspergerov syndróm, adaptačné poruchy a ani žiadneho iného poradenstva. Ako dôvod prečo sa nezúčastnil poradenstva uviedol, že o týchto poruchách nevedel s tým, že na otázku súdu, či nevie o správach, ktoré sú založené v spise a ktoré sa týkajú zdravotného stavu maloletého, (napr. správy z Detskej fakultnej nemocnice, psychiatrickej ambulancie) uviedol: „ja týmito správam nedôverujem, podľa mňa sú tieto správy účelové. Ja si myslím, že všetky tieto správy.“ Na otázku súdu, či je pripravený na styk so synom a na to, že maloletý vzhľadom k svojmu zdravotnému stavu zrejme vyžaduje špecifický prístup, uviedol: „nie som, ale som pripravený sa takéhoto poradenstva zúčastniť.“ Otec uviedol, že maloletého nekontaktoval cez facebook, mail ani iným obdobným spôsobom a uviedol, že ich komunikácia týmto spôsobom nikdy neprebíhala. Otec sa na zdravotný stav maloletého informoval raz u obvodnej lekárky malol., asi 3-4 roky dozadu, avšak tá mu povedala, že matka si to nepraje. Otec uviedol, že dňa 3.6.2017 išiel za malol., nakoľko kuratela by mu vyčítala, že nevyužil svoje právo na styk s malol., bol však v tom, že mu matka malol. nedá. Uviedol, že sa chce s malol. stretávať.

7. Právny zástupca matky na pojednávaní konanom dňa 15.12.2017 uviedol, že matke bolo doručené uznesenie Okresného súdu Galanta, ktorým bol zakázaný styk otca s malol. dieťaťom dňa 22.5.2017, a preto sa matka riadila týmto uznesením a keď sa otec dožadoval stretnutia s malol. dňa 3.6.2017,

tak matka na jeho SMS-ku reagovala a keď došiel osobne, upozornila ho na to, že bolo vydané takéto uznesenie o zákaze styku, a teda sa ním bude riadiť, inak by sa mohla dopustiť trestného činu marenia úradného rozhodnutia. Keby si navrhovateľ prevzal toto uznesenie, mohol mať už v tom čase vedomosť o zákaze styku. Pri tom ako matka otca informovala o tomto uznesení, robil otec výtržnosti, vyhrážal sa násilím. Nie je pravdou, že by PhDr. Oravcová z CPPPaP telefonovala matke, matka si sama iniciatívne dohodla stretnutie s PhDr. P. a na tieto chodila aj s malol. Otcovi malol. bolo už PhDr. P. odporúčané, aby sa podrobil poradenstvu, a to aj sám, bez malol., avšak otec malol. tak napriek tomuto odporúčaníu neurobil. Zároveň poukázal na to, že otec malol. sa chcel s malol. stretnúť v roku 2016, keď sa náhodne, pred bránou domu matky malol. dieťaťa, stretol otec a pracovníci ÚPSVaR a táto situácia mala takisto negatívny dopad na malol., nakoľko otec sa dožadoval styku a malol. sa s otcom stretnúť nechcel a na základe toho narástla aj nedôvera malol. voči ÚPSVaR.

8. Matka maloletého na pojednávaní konanom dňa 15.12.2017 uviedla, že sa podrobila výchovnému opatreniu s tým, že ona sama iniciovala stretnutie v CPPPaP v Šali a kontaktovala PhDr. P.. Na stretnutia k PhDr. P. chodievala aj predtým so synom, a to od roku 2012 a od roku 2016 začala chodiť aj ona osobne, a to na základe odporúčania PhDr. P. v znaleckom posudku. Pre tento krok sa rozhodla, nakoľko PhDr. P. uviedol, že reaguje príliš emočne, chcela pracovať na svojej osobnosti, nakoľko čím bude lepšie ovládať samu seba, tým lepšie bude vedieť pomôcť maloletému. Uviedla, že k PhDr. P. išla aj kvôli synovej diagnóze, nakoľko celý čas tušila a videla, že syn je iný. Uviedla, že PhDr. P. jej dokáže veľmi dobre poradiť, čo má robiť v prípadoch, keď sa syn začne napr. búchať o stenu a máva autistické záchvaty. Čo sa týka stavu malol., tento sa potom ako bol vydaný zákaz styku s otcom zlepšil. V lete sa malol. veľa venovali, v súčasnosti malol. dosahuje veľmi dobré výsledky, zdá sa, že bude mať na pol roka samé jednotky. Na konci roka si prospech trochu zhoršil pod vplyvom incidentu z 3.6.2017, ktorý videl aj malol., aj matkin druhý syn a maloletý bol potom 2 týždne chorý. Keď prebiehal styk otca v mesačných intervaloch, malol. sa vždy pred stykom bál, mal strach z otca, a to bez ohľadu na to, či otec prišiel alebo neprišiel. Syn sa pred otcom a pred ich stretnutím schovával do skrine. Niekedy syn zo skrine vyšiel a prosil otca, aby s ním nemusel ísť, otec na tom vždy trval s tým, že z jeho strany tam vždy boli upozornenia, že ak nepôjde, zavolá policajtov alebo sociálku. Maloletý to potom bral tak, že ak by otec zavolał policajtov, tak by matku zavreli. Takto to prebiehalo celkovo 3x, a to 5.3.2016, 2.4.2016 a 3.6.2017 a pred týmito dátumami bol pokus o styk zo strany otca dňa 1.8.2015. Všetky tieto pokusy otca o stretnutie so synom sa skončili neúspešne, malol. odmietol ísť. Matka uviedla, že pre malol. bolo stresujúce už iba vedomie, že vedel, že sa má styk realizovať. Matka uviedla, že sa jej ani za pomoci PhDr. P. nepodarilo zistiť, čo je príčina odmietania otca zo strany malol. Matka uviedla, že čo sa týka komunikácie otca so synom, tak by chcela uviesť, že existuje aj pošta a otec mohol syna kontaktovať aspoň na narodeniny, meniny a Vianoce, cestou pohľadnice. Matka uviedla, že malol. vie, že prebieha konanie, avšak ľudia s Aspergerovým syndrómom sú pravidloví, to znamená, že syn vie, že momentálne je zákaz styku, tak sa tým riadi a iným by sa riadil až potom, keby táto situácia nastala. Akurát už chce, aby to skončilo. Matka uviedla, že si myslí, že malol. tento stav (to že je zakázaný styk otca s maloletým) vyhovuje a iné rozhodnutie by bolo u malol. krokom naspäť. Momentálne s malol. chodia na sedenia, pracuje sa s ním a v prípade iného súdneho rozhodnutia by malol. mal opätovne pocit, že jeho názor nie je akceptovaný.

9. V konaní bol vypočutý aj maloletý, ktorý na pojednávaní konanom dňa 4.6.2012 uviedol, že keď je u otca V. a keď otec V. odíde, tak ho tam nikto nemá rád. Uviedol, že nechcel spať u otca V., pretože tohto nemá rád a tento na neho kričí. Má rád matku, otca V. nemá rád z dôvodu, že na neho kričí. Mama býva s druhým otcom O., ktorý je oveľa lepší ako jeho otec V.. U otca nechce prespávať z toho dôvodu, lebo sa domnieva, že ho nemá rád a necháva ho prespávať u babky. Keď sa rozpráva s mamou o otcovi V., tak aj mama ho nemá rada a mama sa vyjadruje tak, že nemá rada otca V.. Otec V. na neho kričí vtedy, keď robí veci, ktoré nechce aby robil a vtedy, keď pekne rozpráva o mame a otcovi O.. Uviedol, že vie prečo je na súde a to preto, lebo nechce chodiť k otcovi V. a prišiel na to sám. Otec ho občas zbil po zadku a mama ho nikdy nebije, na V. sa mu nič nepáči a na mamine sa mu páči všetko.

10. Súd zisťoval názor maloletého aj dňa 9.12.2016, kedy maloletý uviedol, že otec za ním nehodí a že je rád. Uviedol, že sa furt bojí, že sa už nechce báť. Uviedol, že keď tam otec dôjde, že on im povie, že nechce ísť, že otec bude strašne kričať, lebo neurobí to, čo chce, aby urobil. Maloletý ďalej uviedol: "ja som mu povedal, ja k nemu nechcem ísť, a on začal strašne revať, ja ho už nikdy nechcem vidieť, bojím sa toho že za mnou dôjde do školy, každý školský deň, že ma zoberie; určite by sa nechceli zahrávať s takým tučným chlapom so zbraňou; má kopy zbraní a viem, že sa ich nebojí použiť. Raz

povedal, že hodí granát do nášho domu a ukázal mi ten granát.“ Zároveň sa maloletý spýtal, či sa bude musieť s otcom ešte niekedy stretnúť a opätovne uviedol, že sa s ním nechce stretnúť.

11. Okrem vyššie uvedených výpovedí maloletého sa v spise nachádzajú aj listy písané maloletým. Dňa 23.12.2014 matka spolu s návrhom na vydanie predbežného opatrenia súdu predložila list maloletého a jeho list Ježiškovi, v ktorom sa maloletý vyjadruje, že si želá, aby nemusel chodiť k otcovi a že by radšej umrel, aby k nemu nemusel ísť. Zároveň ako najväčšie pranie uvádza, aby nemusel chodiť k zlému otcovi. Dňa 7.3.2016, A.. O. N. riaditeľka Základnej školy v D.Y. R., ktorú maloletý navštevuje, podala na Okresný súd Nitra žiadosť o spoluprácu, v ktorej je uvedené, že maloletý vhodil dňa 1.3.2016 do odkazovej schránky umiestnenej v ZŠ list, ktorý zároveň zaslala súdu s tým, že motívom tohto listu bolo, že sa maloletý opätovne má podľa rozhodnutia súdu stretávať so svojim otcom po dobu 2 hodín s tým, že maloletý aj verbálne pred školskou špeciálnou pedagogičkou uviedol, že sa bojí byť u otca a že demonštruje, že sa chce zabiť a že sa nikto o nič nezaujíma, ale že keď sa zabije, tak budú všetci hľadať chybu. V liste maloletý uvádza, že si myslel, že ho budú na súde počúvať, keď v telke hovoria, že počúvajú aj dieťa, ale je to omyl s tým že maloletý opätovne uvádza, že k otcovi chodiť nechce a uvádza, že to nikoho nezaujíma, avšak keď sa zabije, tak všetci budú hľadať chybu.

12. V konaní bol vypracovaný znalecký posudok č. 15/2011 znalkyňou z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a dospelých W.. A.. O. C., Y.. V predmetnom znaleckom posudku znalkyňa uviedla, že maloletý je ovplyvňovaný matkou dieťaťa, jeho slovník obsahuje matkine výrazy, stotožňuje sa s ňou v averzívnych postojoch, citová väzba k matke je jednoznačne pozitívna a citová väzba k otcovi je tiež v podstate kladná s prímiesou nejasných ambivalentných prvkov. Znalkyňa predbežne neodporúčala formu striedavej starostlivosti a odporúčala pobyt u otca každý druhý víkend od piatka do nedele s tým, že je potrebné rešpektovať želania maloletého ohľadne prespávania u otca. Na základe rozhodnutia súdu znalkyňa doplnila znalecký posudok a vykonala pohovor s maloletým a vypracovala znalecký posudok č. 11/2012, v ktorom uviedla, že dieťa v podstate otca neodmieta, odmietanie je predstierané, lebo si to želá matka a nezaujíma dieťaťa o otca a jeho odmietavý postoj nie je skutočný. Zároveň uviedla, že výpoveď maloletého na súde dňa 4.6.2012 nie je pravdivá v celom rozsahu. Podľa znalkyne predpoklady vychovávať dieťa majú obaja rodičia. Proti jeho zvereniu matke nemožno namietat, avšak je žiaduce zabezpečiť pravidelný styk otca s maloletým, ale nie v dome matky za jej prítomnosti. Znalkyňa zároveň uviedla, že je dôležité predchádzať poruchám správania dieťaťa, úzkostným stavom, jeho úniku k účelovému klamstvu tak, že rodičia slušnou komunikáciou nájdu spôsob riešenia sporov a obojstrannou dohodou budú na styku maloletého s otcom spolupracovať.

13. V konaní bol na základe rozhodnutia súdu vypracovaný kontrolný znalecký posudok č. 23/2015, ktorý bol vypracovaný Ústavom pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii, s.r.o. s tým, že znalecký posudok vypracoval A.. L. P.. Zo záverov tohto znaleckého posudku vyplýva, že nie je v záujme maloletého, aby sa stýkal s biologickým otcom. Znalec sa vyjadril, že maloletý je v rámci svojho vzťahu k otcovi ovplyvnený aj postojom svojej matky s tým, že sa nedomnieva, že by maloletý klamal, t.j. úmyselne skresľoval skutočnosť. Hovorí to, o čom je vnútorne presvedčený. Čo sa týka suicidného listu založeného na č.l. 422 súdneho spisu znalec je toho názoru, že maloletý je schopný napísať takýto list. Znalec uviedol, že od posudkov W.. A.. O. C., Y.. maloletý otca vníma podstatne negatívnejšie a matku zase pozitívnejšie. Čo sa týka otca dieťaťa, znalec je toho názoru, že tento môže k zlej situácii prispievať tým, že ju bagatelizuje. Nedokáže si pripustiť, že mohli byť situácie, kedy sa maloletý u neho necítil dobre. Znalec uviedol, že maloletý si vo svojej fantázii udržiava a možno aj posilňuje obraz otca ako zlého a agresívneho. Otca vníma negatívne ako ohrozujúceho a má z neho strach. Znalec sa vyjadril, že aktuálne nevidí možnosť, že by sa maloletý s otcom stretával, nakoľko ho maloletý výrazne a dramaticky odmieta a nie je možné a ani vhodné nútiť skoro 12 ročné dieťa, aby sa s niekým stretávalo, keď nechce. Znalec odporúčal obnoviť kontakt s otcom, avšak bude na to potrebný dlhší čas a v záujme toho by sa mali rodičia podrobiť psychologickým opatreniam.

14. Počas súdneho konania boli súdom uložené dve výchovné opatrenia. Okresný súd Galanta uznesením č.k. 16P/204/2010-142 zo dňa 2.11.2011 uložil rodičom maloletého dieťaťa výchovné oparenie, ktoré spočíva v povinnosti rodičov podrobiť sa psychologickému poradenstvu v trvaní 3 mesiacov vo frekvencii dve hodiny týždenne. Výchovné opatrenie malo byť realizované ÚPSVaR Nové Zámky, pracovisko Šaľa - referátom poradensko-psychologických služieb Šaľa. ÚPSVaR Nové Zámky v správe z psychologického poradenstva zo dňa 24.1.2012 súdu oznámil, že na pôde RPPS boli realizované dve párové sedenia, ktorých sa zúčastnila matka a otec svoju neúčasť ospravedlnil a

vyžiadal si možnosť individuálnej konzultácie. Zo správy ÚPSVaR Nové Zámky zo dňa 30.5.2012 vyplýva, že rodičia nedospeli k dohode ohľadom úpravy rodičovských práv k maloletému s tým, že uviedli, že počas konzultácií bola miera konfliktovosti medzi rodičmi pomerne vysoká a stretnutia nemožno označiť za konštruktívne.

15. Uznesením č.k.16P/204/2010-772 zo dňa 4.10.2016 súd uložil rodičom a maloletému výchovné opatrenie, ktoré spočívalo v ich povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu v trvaní 6 mesiacov vo frekvencii určenej podľa dohody so psychologičkou, ktoré poradenstvo malo byť realizované na pôde Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencii v Šali u PhDr. Aleny Oravcovej. Zo záverečnej správy CPPPaP Šaľa zo dňa 19.9.2017 vyplýva, že psychologického poradenstva sa podrobila len matka maloletého a maloletý. Otec ich nekontaktoval a neprejavil záujem o stretnutia. Zo správy vyplýva, že maloletý aj matka sú v priebežnej starostlivosti CPPPaP od r. 2012 a odvtedy sa na postoji maloletého k otcovi nič nezmenilo. Maloletý otca odmieta a najvhodnejšie pre maloletého sa javí rešpektovať jeho želanie a nenútiť ho do kontaktu s otcom. Uvedený postoj maloletého bol zo strany A.. V. P., psychologičky CPPPaP Šaľa prezentovaný aj dňa 13.12.2017, kedy uviedla, že maloletý stále navštevuje CPPPaP Šaľa a na jeho odmietavom postoji k otcovi sa nič nemení.

16. Zo záverečnej správy Orchidea n.o. zo dňa 10.12.2013 vyplýva, že rodina bola zaradená do projektu priorít 2013 a v rámci programu, ktorý začal v máji 2013 a skončil v novembri 2013 a nezisková organizácia mala poskytnúť rodine poradenstvo ohľadne nadviazania vzťahu otca s maloletým dieťaťom, zlepšiť komunikáciu rodičov a sledovať ako prebieha stretnutie otca s dieťaťom, aká je jeho úroveň a cieľom bolo odstránenie príčin a ich eliminácia. Z predmetnej správy vyplýva, že maloletý sa stáva prostriedkom boja oboch rodičov, je pod veľkým tlakom, nakoľko sú záležitosti týkajúce sa styku otca s ním riešené cez neho. Zároveň skonštatovali zlý psychický stav maloletého a uviedli, že otec s týmto akreditovaným subjektom odmietol spolupracovať a neželal si ich prítomnosť pri styku s maloletým. Matka maloletého s týmto subjektom spolupracovala.

17. V konaní bolo predložených niekoľko listinných dôkazov týkajúcich sa zdravotného a psychického stavu maloletého, vrátane správ zo psychologických šetrení, v ktorých bol prezentovaný aj názor maloletého. Ide o nasledovné správy :

- správa A.. G. Š. zo dňa 14.10.2010 zo psychologického šetrenia, z ktorej vyplýva odporúčenie psychologičky uskutočňovať návštevy s otcom pravidelne, v blízkosti matky, nie však proti vôli maloletého. Táto správa zároveň obsahuje odporúčanie nezaťažovať maloletého konfliktami rodičov. Psychologička konštatuje, že latentný vzťah k otcovi je sýtený ambivalenciou citov, prítomné sú aj negatívne aj pozitívne city. Tento vzťah sa javí ako ovplyvňovaný.

- správa Referátu poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Nové Zámky zo dňa 11.2.2011, z ktorej vyplýva, že nie sú splnené podmienky pre korektné fungovanie striedavej osobnej starostlivosti.

- správa z psychologickéj starostlivosti o maloletého zo dňa 17.1.2014 vypracovanej Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Šaľa, z ktorej vyplýva, že maloletý sa otca bojí a nechce sa s ním stretávať a bolo by vhodné vyhovieť maloletému a kontakt s otcom skrátiť napr. na 4 hodine popoludní každý druhý víkend.

- prepúšťacia správa Detskej fakultnej nemocnice s poliklinikou Bratislava, Kliniky detskej psychiatrie zo dňa 5.12.2014, z ktorej vyplýva, že maloletý bol od 1.12.2014 do 5.12.2014 hospitalizovaný na Klinike detskej psychiatrie s diagnózou epizóda stredne ťažkej depresie, špecifické poruchy učenia a iné zaťažujúce životné udalosti. Z predmetnej správy vyplýva, že je potrebné prehodnotiť intenzitu a spôsob kontaktu maloletého s otcom, nakoľko riziko, že si maloletý ublíži je vzhľadom k jeho impulzivite a depresii reálne.

- správa o psychologicko-poradenskej starostlivosti o maloletého vypracovaná Výskumným ústavom detskej psychológie a patopsychológie zo dňa 16.12.2014, z ktorej vyplýva, že maloletý je v starostlivosti ústavu od 5.9.2014 s tým, že na základe výsledkov vyšetrenia bolo skonštatované, že celkový psychický stav maloletého sa zhoršuje a v jeho osobnostnej štruktúre sa vo zvýšenej miere objavujú znaky emočnej lability, situačne podmienenej úzkosti, neistoty, excitability, citovej zraniteľnosti a bezmocnosti. Maloletý uvádza, že sa bojí chodiť k otcovi niekedy nerozumie prečo musí chodiť k zlému otcovi bol by veľmi šťastný, keby nemusel chodiť k zlému otcovi. V správe je uvedené, že každý ďalší kontakt s otcom tenziu a depresiu maloletého len prehľbuje a ak bude kontakt s otcom naďalej pokračovať v krátkom čase hrozí, že maloletý svoje automutilačné tendencie uskutoční.

- správa Detskej fakultnej nemocnice s poliklinikou Bratislava, 1. Psychiatrickej ambulancie zo dňa 6.5.2016, z ktorej vyplýva, že v marci 2016 prišiel otec maloletého aj so sociálkou a maloletý sa zľakol,

bál sa, že vezme mamu do väzenia, on mu to povedal, že ide na políciu. Maloletý opätovne uvádza, že s otcom nechce byť, že ho nemá rád, že nadáva na mamu a tatu, že im hodí do domu granát a bál sa, že ich zastrelí. Vzhľadom na aktuálny zdravotný stav maloletého sa neodporúča kontakt dieťaťa s otcom.

- správa Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Šaľa zo dňa 18.4.2016 z psychologického vyšetrenia maloletého, z ktorej vyplýva, že maloletý prichádza dňa 15.2.2016 v pozitívnej nálade, čo súvisí s tým, že za otcom nemusí chodiť, avšak dňa 5.4.2016 prichádza starý V., čo má na svedomí zrušenie predbežného opatrenia a zároveň návšteva otca v sprievode pracovníčky ÚPSVaR. V správe sa uvádza, že riziko, že sa maloletý pokúsi o samovraždu je reálne s tým, že je potrebné rešpektovať niekoľkoročné úsilie maloletého a nenútiť ho do kontaktu s otcom.

- správa Súkromného centra špeciálnopedagogického poradenstva v Nových Zámkoch z diagnostického vyšetrenia maloletého zo dňa 27.10.2016, z ktorej vyplýva, že maloletý trpí vývinovou poruchou : Aspergerovým syndrómom.

- správa psychologicko-poradenskej starostlivosti o maloletého vypracovaná Výskumným ústavom detskej psychológie a patopsychológie zo dňa 2.11.2016, z ktorej vyplýva, že maloletý bol hospitalizovaný na Klinike detskej psychiatrie od 12.9.2016 do 17.9.2016 a bol prepustený do ambulantnej starostlivosti s nasledovnými diagnostickými závermi: adaptačné poruchy, Aspergerov syndróm, iný vývinová porucha školských zručností, zmena rodinných vzťahov v detstve a rozpadnutie rodiny odlúčením a rozvodom. Zároveň podľa tejto správy z psychologického hľadiska jednoznačne považujú kontakt maloletého s otcom a jeho rodinou za kontraproduktívny. Z prepúšťacej správy z hospitalizácie maloletého vyplýva, že maloletý opätovne referoval o svojom strachu z otca.

- správa Detskej fakultnej nemocnice s poliklinikou, 1. Psychiatrickej ambulancie zo dňa 24.11.2016, v ktorej sú uvedené diagnózy: adaptačné poruchy, Aspergerov syndróm, epizóda stredne ťažkej depresie, špecifické poruchy učenia a iné zaťažujúce životné situácie s tým, že z psychologického hľadiska považujú kontakt maloletého s otcom a jeho rodinou osobitne pri diagnóze Aspergerov syndróm za neprospešný.

18. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, maloletého, výsluchom svedkyne A.. G. Š., výsluchom znalkyne W.. A.. O. C., Y., znaleckým dokazovaním, a listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci :

19. Rodičia maloletého spolu nežijú, ich manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Galanta č.k. 8C/170/2008-24 zo dňa 23.9.2008 a na čas po rozvode súd schválil dohodu rodičov, v zmysle ktorej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky, ktorá má maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok a otec je povinný prispievať na výživu maloletého výživným mesačne sumou 165,97,-Eur (5000 Sk), počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca, vopred k rukám matky maloletého dieťaťa. Styk otca s maloletým dieťaťom súd ponechal neupravený. Maloletý sa od právoplatnosti predmetného rozsudku nachádzal v starostlivosti matky s tým, že styk otca prebiehal počas víkendov od piatka do nedele aj s prespatím maloletého, avšak po podaní návrhu otca na zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov prebiehal styk otca s maloletým nepravideľne s tým, že v konaní bolo vydaných niekoľko predbežných opatrení ako aj neodkladné opatrenie, ktorými súd niekoľkokrát upravil styk otca s maloletým. V čase rozhodovania súdu bolo vydané právoplatné a vykonateľné neodkladné opatrenie, ktorým bol zakázaný styk otca s maloletým dieťaťom. Styk otca s maloletým však neprebíha už dlhšie obdobie a nerealizoval sa už pred vydaním predmetného neodkladného opatrenia. Akýkoľvek pokus otca o styk s maloletým dieťaťom za posledné tri roky bol neúspešný, nakoľko maloletý tento styk odmieta.

20. Kolízny opatrovník na pojednávaní konanom dňa 15.12.2017 uviedol, že konanie je vedené od roku 2010 a v konaní boli vyhotovené 3 znalecké posudky, z ktorých vyplýva, že malol. má obavy zo stretnutia s otcom a u malol. sa prejavili suicidálne myšlienky. Napriek tomu, že zákaz styku je upravený iba posledný rok, styk malol. s otcom neprebíha už od konca roka 2014. V konaní je potrebné sledovať najlepší záujem malol. dieťaťa a tento je potrebné postaviť aj nad právo rodiča na styk s dieťaťom, najmä v tom prípade, ak styk dieťaťa s rodičom ohrozuje zdravie dieťaťa a jeho zdravý psychický vývin. Kolízny opatrovník poukázal na to, že malol. dieťa bolo v konaní vypočuté a vyjadrilo svoj názor a apeloval na rodičov, aby videli skutočný záujem malol. dieťaťa. Napriek tomu, že zákaz styku rodiča s malol. dieťaťom je vážnym zásahom a obmedzením rodiča navrhol, aby súd zakázal styk otca s malol. dieťaťom.

21. Zástupkyňa Okresnej prokuratúry Galanta na pojednávaní konanom dňa 15.12.2017 uviedla, že v prvom rade považuje za potrebné poukázať na čl. 4 CMP, podľa ktorého ak je účastníkom konania malol.

dieťa, koná súd v najlepšom záujme malol. dieťaťa. S poukazom na vykonané dokazovanie poukázala na to, že v najlepšom záujme malol. určite nie je to, aby bolo vystavený prehlbujúcemu sa vnútornému napätiu a opakovanému zhoršovaniu tak fyzického ako aj duševného stavu, ktorého zhoršenie u malol. aktuálne vyvoláva už len obava zo stretnutia sa so svojim biologickým otcom. Súd v priebehu konania vypočul malol., ktorý jednoznačne deklaroval, že s otcom sa stretávať nechce. Jedná sa pritom o malol., ktorý má v súčasnosti 14 rokov a vie teda prezentovať svoj názor, ktorý má vytvorený na danú vec. S poukazom na súdom vykonané dokazovanie zastáva názor, že ďalší osobný kontakt malol. s otcom by bol v rozpore so záujmami malol. Aj s ohľadom na diagnózy, ktoré malol. V. má, je potrebné, aby bol u maloletého vytvorený pocit bezpečia, istoty a stability a zároveň absentoval strach. Pocity istoty, stability a bezpečia u malol. absentujú už pri myšlienke na stretnutie s otcom. V kontexte uvedeného poukázala na uznesenie ÚS ČR, sp. zn. 3ÚS 438/2005, ktorý výslovne prezentoval právny názor, že jediným kritériom pre vyslovenie zákazu styku rodiča s dieťaťom je aktuálna nevyhnutnosť takéhoto opatrenia a záujem dieťaťa, z ktorého táto nevyhnutnosť vypláva a v predmetnej veci žiaľ, došlo k naplneniu tohto kritéria a aktuálne nie je možné, aby súd iným spôsobom než prípadným zákazom osobného styku, upravil osobný styk otca s malol. V.. Skonštatovala, že bez ohľadu na to, kto rozvrat vo vzťahu otca so synom spôsobil a kto má na ňom väčšiu či menšiu vinu, je iluzórne si predstavovať, že právo, resp. súd, môže rozkazovať ľudským citom.

22. Zástupkyňa Úradu komisára pre deti na pojednávaní konanom dňa 15.12.2017 uviedla, že komisárka pre deti v zastúpení Úradom komisára pre deti, zo spisovej dokumentácie zistila, že malol. bol na klinike detskej psychiatrie potvrdený Aspergerov syndróm a trpí aj adaptačnými poruchami. Podľa spisovej dokumentácie sa malol. sám vyjadril, že s otcom sa nechce stykať. Ako dôkaz možno použiť aj jeho správanie v škole, keď do odkazovanej schránky hodil list, v ktorom jednoznačne deklaruje svoje odmietanie stretávať sa s otcom, čo sa na pôde školy riešilo poskytnutím poradenstva. Malol. V. M. vyjadril svoj postoj k otcovi aj pred súdom tak, že s otcom sa stretávať nechce. Rovnako aj zástupkyňa Úradu komisára pre deti získala formou voľného rozhovoru názor malol. V. M. na stretávanie sa s otcom, ktorý deklaroval odmietavý postoj k otcovi. O dôvodoch malol. hovoriť nechcel. Zákaz styku rodiča s malol. dieťaťom prichádza do úvahy vtedy, keď súd zistí, že toto opatrenie je v záujme malol. nevyhnutné. Za najdôležitejšie pri zachovaní najlepšieho záujmu malol. považuje naozaj dôsledne zvážiť fakt, či je opatrenie zákazu styku otca s malol. nevyhnutné, teda či je to bezpodmienečne nevyhnutné. Pri zákaze styku malol. s otcom je potrebné zvážiť nielen hľadisko ohrozenia psychického a fyzického zdravia malol., ale aj hľadisko ohrozenia jeho mravného vývoja alebo ohrozenie z hľadiska nevhodnosti životného príkladu rodiča pre malol. Zo spisovej dokumentácie jednoznačne nevyplýva, že otec malol. V. M. H. je pre svojho syna ohrozením, pokiaľ ide o mravný vývoj malol., takisto jednoznačne nevyplýva to, že by bol pre syna ohrozením, pokiaľ ide o spôsob jeho života. Avšak správanie malol. vo vzťahu k otcovi a jeho prístup k otázke styku s otcom jednoznačne prevažuje nad touto skutočnosťou. Vzhľadom na uvedené a vzhľadom na najlepší záujem malol. V. M. navrhla komisárka pre deti v zastúpení Úradom komisára pre deti, aby súd považoval zákaz styku otca s malol. za dôvodný.

23. Podľa čl.5 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. /ďalej len Zákon o rodine/, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

24. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté

dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

25. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

26. Podľa § 25 ods. 1, 2 a 3 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

27. Podľa § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

28. Podľa čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

29. Podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi.

30. Podľa článku 24 ods. 1, 2 a 3 Charty základných práv Európskej únie deti majú právo na takú ochranu a starostlivosť, ktorá je potrebná pre ich blaho. Môžu slobodne vyjadrovať svoje názory. Tieto názory sa berú do úvahy pri otázkach, ktoré sa ich týkajú, s prihliadnutím na ich vek a vyspelosť. Pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa. Každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom.

31. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

32. Podľa čl. 12 ods. 1 ods.2 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečujú dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni. Za tým účelom sa dieťaťu poskytuje najmä možnosť, aby sa vypočulo v každom súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ho dotýka, a to buď priamo, alebo prostredníctvom zástupcu alebo príslušného orgánu, pričom spôsob vypočutia musí byť v súlade s procedurálnymi pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva.

33. Podľa § 38 ods.1 a 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP) ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy vecí zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

34. Rodič, ktorému nebolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti má právo sa v primeranom rozsahu podieľať na výchove svojho dieťaťa s tým, že v starostlivosti o dieťa stále zostáva rodičom so všetkými právami a povinnosťami vyplývajúcimi z tohto vzťahu. Takýto rodič má právo realizovať svoju starostlivosť a podieľať sa na výchove maloletého prostredníctvom styku s dieťaťom. Zákon pritom uprednostňuje vzájomnú dohodu rodičov o styku rodiča, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti s dieťaťom a až v prípade ak k dohode rodičov nedôjde, upraví styk autoritatívne súd. Pri rozhodovaní o rozsahu styku je dôležité zvážiť okolnosti tak na strane maloletého dieťaťa: jeho vek, zdravotný stav, jeho vzťah k rodičovi, ktorý ho nemá v starostlivosti, doterajší spôsob a rozsah styku, režim dieťaťa, ako aj okolnosti na strane rodičov a ich vzájomný vzťah, ich časové, ekonomické možnosti, rodinné pomery a podobne. Zákon rodičovi priznáva právo stretávať sa s dieťaťom, avšak žiadne ustanovenie zákona dieťaťu neukladá povinnosť stretávať sa so svojim rodičom. Zákon predpokladá možnosť obmedzenia alebo zákazu styku rodiča s maloletým dieťaťom, a to v prípade ak je to v záujme maloletého dieťaťa s tým, že zákaz styku je možný iba vtedy, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom. Záujem dieťaťa je potrebné chápať extenzívne ako právo dieťaťa na život v stabilnom prostredí, ktoré dieťaťu poskytne pocit bezpečia, lásky, porozumenia, tolerancie, v ktorom sa bude môcť pozitívnym smerom vyvíjať jeho osobnosť, schopnosti a vlohy, a ktoré bude chrániť jeho dôstojnosť, duševný, telesný a citový vývin dieťaťa, povedie k zdravému sociálnemu, mravnému rozvoju dieťaťa a kde budú rešpektované práva maloletého dieťaťa. Jediným kritériom na vyslovenie zákazu styku rodiča s maloletým dieťaťom je záujem maloletého dieťaťa a nevyhnutnosť zákazu styku.

35. Súd v danom prípade rozhodoval o úprave styku otca s maloletým dieťaťom tak ako to vyplynulo z návrhov otca a matky maloletého dieťaťa na poslednom pojednávaní konanom dňa 15.12.2017, na ktorom otec maloletého uviedol, že trvá na podanom návrhu, chce sa s malol. stretávať s tým, že rozsah styku nechal na uvážení súdu, avšak zároveň uviedol, že predtým prebiehal styk od piatka do nedele a nebol s tým problém. Matka maloletého trvala na zákaze styku otca s malol. dieťaťom.

36. Súd na základe vykonaného dokazovania v konaní dospel k záveru, že je potrebné zakázať styk maloletého dieťaťa s jeho otcom, nakoľko si to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa a súd má za to, že v danom prípade nie je možné iba obmedziť styk maloletého dieťaťa s otcom. Pri svojom rozhodovaní súd zohľadnil a prihliadol najmä na vek maloletého dieťaťa, jeho zdravotný stav, jeho vzťah, ktorý má maloletý k matke a jej rodine, ako aj vzťah maloletého dieťaťa k otcovi a jeho rodine, prostredie v ktorom maloletý žije. Súd sa však zaoberal aj vzťahom rodičov maloletého navzájom, ich rodinným zázemím a vzťahom rodičov k maloletému dieťaťu a prihliadol aj k osobnostným črtám rodičov maloletého. Súd v neposlednom rade prihliadol aj na vývoj vzájomných vzťahov rodičov a maloletého dieťaťa a najmä k vývinu samotného maloletého dieťaťa počas prebiehajúceho súdneho konania.

37. V konaní bolo vykonaných niekoľko dôkazov týkajúcich sa vzťahu maloletého dieťaťa k rodičom, vzťahu rodičov k maloletému dieťaťu ako aj zdravotného, duševného a psychického stavu maloletého, z ktorých súd pri svojom rozhodovaní vychádzal. Z listinných dôkazov, najmä zo znaleckých posudkov a psychologických správ predložených v konaní, ako aj názoru prezentovaného samotným maloletým dieťaťom má súd za to, že vnímanie maloletého a jeho vzťah k otcovi prešli počas obdobia, po ktoré je vedené toto súdne konanie veľkou zmenou. Na začiatku konania maloletý síce odmietal otca, avšak jeho postoj sa dal chápať viac ako manifestačný s tým, že súd má za to, že v tomto období bolo ešte citlivým prístupom oboch rodičov možné tento vzťah zmeniť, čo bolo potvrdené napríklad aj znaleckým posudkom znalkyne W. A. O. C., Y. č. 15/2011, v ktorom znalkyňa síce neodporúčala striedavú osobnú starostlivosť, ale odporúčala pomerne široký styk otca s maloletým dieťaťom od piatka do nedele s prípadným prehodnotením prespatia maloletého u otca s tým, že znalkyňa konštatovala ovplyvňovanie maloletého zo strany matky a zhodnotila citovú väzbu maloletého k matke ako jednoznačne pozitívnu. Zároveň hodnotila aj citovú väzbu maloletého k otcovi, ktorá bola v tomto čase hodnotená ako kladná s prímiesou nejasným ambivalentných prvkov. V doplňujúcom znaleckom posudku č.11/2012 uvedená znalkyňa potvrdila svoje závery o charaktere vzťahu maloletého k rodičom s tým, že potvrdila ovplyvňovanie maloletého dieťaťa zo strany matky a uviedla, že výpoveď maloletého na pojednávaní konanom dňa 4.6.2012 nie je pravdivá v celom rozsahu. Postupne ako to vyplýva jednak z kontrolného znaleckého posudku č.23/2015 vypracovaného Ústavom pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii, s.r.o., Nové Zámky, ako aj zo správ špecifikovaných v bode 17 tohto odôvodnenia, sa stával vzťah maloletého k otcovi oveľa komplikovanejším a akékoľvek stretnutie maloletého s otcom a dokonca už samotná myšlienka maloletého na to, že sa má stretnúť s otcom,

bez ohľadu na to, či k realizácii stretnutia otca s maloletým došlo alebo nie, spôsobovala maloletému stavy úzkosti, obáv a strachu. Podľa znaleckého posudku č.23/2015 znalec skonštatoval, že za aktuálnej situácie nie je v záujme maloletého, aby sa stýkal so svojim biologickým otcom s tým, že aktuálne nevidel možnosť, aby sa s maloletým stretával. Znalec uviedol, že sa nedomnieva, že by maloletý úmyselne skresľoval skutočnosť, uviedol, že je vnútorne presvedčený o tom, čo hovorí. Znalec skonštatoval u maloletého výrazný a dramatický strach z otca s tým, že zároveň uviedol, že maloletý je v intenzite strachu z otca ovplyvnený matkou. Zároveň však znalec uviedol, že maloletý vníma matku výlučne pozitívne a otca zase negatívne, ako ohrozujúceho. Takýmto spôsobom vnímal aj rodinu matky a otca, t.j. k matkinmu manželovi a ich synovi má výlučne pozitívny vzťah a k otcovej družke, dcére a jeho matke jednoznačne negatívny vzťah. Uvedené odporúčanie, aby sa maloletý s otcom nestretával vyplýva aj zo správ O.. G., ktorá je detskou psychiatrickou Detskej fakultnej nemocnice s poliklinikou, psychiatrickej ambulancie Bratislava, zo správy Výskumného ústavu detskej psychiatrie a patopsychológie vypracovanej A.. Š. O., A., Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Šaľa a v neposlednom rade aj Základnej školy, ktorú maloletý navštevuje. Súd poukazuje aj na výpoveď samotného maloletého, ktorý bol v konaní pred súdom vypočutý dvakrát. Pri prvej výpovedi zo dňa 4.6.2012 sa z výpovede maloletého dá vyčítať, že v danom prípade bol maloletý pri výpovedi ovplyvňovaný najmä vzťahom matky k otcovi maloletého, nakoľko aj výrazy ktoré použil možno považovať za výrazy prebraté od matky ako napríklad keď uviedol, že nechce chodiť k otcovi V. a prišiel na to sám alebo keď uviedol, že keď sa rozpráva s mamou o otcovi V., tak aj mama ho nemá rada. Súd sa v prípade prvej výpovede maloletého plne stotožnil so závermi vyplývajúcim so znaleckého posudku W.. A.. O. C., že maloletý bol výrazným spôsobom ovplyvňovaný vo svojich výpovediach o otcovi vzťahom, ktorý má matka maloletého k otcovi a prevzal jej výrazy. Pri druhej výpovedi maloletého zo dňa 9.12.2016 je však už zreteľne cítiť odmietavý postoj maloletého voči otcovi, ako aj to, že jeho úzkosť a strach zo stretnutia a zo samotnej komunikácie s otcom je reálna, tak ako je to konštatované aj v znaleckom posudku č. 23/2015 a ako to vyplýva aj z vyššie citovaných správ. Z postoja maloletého pri jeho výpovedi je cítiť, že maloletý sám uveril svojim predstavám, že otec predstavuje pre neho reálnou hrozbou a súd bral vážne vyjadrenia maloletého keď uviedol, že sa furt bojí, že sa už nechce báť, že sa bojí toho že za ním dôjde do školy, každý školský deň, že ho zoberie; a že má kopu zbraní a vie, že sa ich nebojí použiť. Súd túto výpoveď maloletého posúdil ako dôveryhodnú a pri svojom rozhodovaní na ňu prihliadol. Zároveň súd prihliadol aj na to, že v čase druhej výpovede mal maloletý takmer 13 rokov a teda bol dostatočne zrelý na to, aby vyjadril svoj názor. Súd má za to, že táto výpoveď maloletého predstavuje reálny vzťah maloletého k otcovi, t.j. vzťah, ktorý je plný strachu. Súd túto výpoveď maloletého hodnotil týmto spôsobom bez ohľadu na to, či je tento strach maloletého opodstatnený. Dôveryhodnosť tejto výpovede súd posudzoval aj s ohľadom na závery znaleckého posudku č. 23/2015 a vyššie uvedených správ Detskej fakultnej nemocnice s poliklinikou, psychiatrickej ambulancie Bratislava, Výskumného ústavu detskej psychiatrie a patopsychológie vypracovanej A.. Š.H. O., A., Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Šaľa. Súd zároveň prihliadol aj na obsah listov, v ktorých maloletý opätovne prezentoval odmietavý postoj k otcovi a súd prihliadol aj k dĺžke časového úseku, odkedy maloletý veľmi vyhraneným spôsobom prezentuje svoj odmietavý postoj k otcovi, ktorý súd vzhľadom k uvedenému posúdil zo strany maloletého ako vážny a stabilný, nakoľko sa na ňom už niekoľko rokov nič nezmenilo, a to napriek tomu, že styk otca s maloletým už tri roky neprebíha.

38. Vzhľadom k uvedenému citovému prežívaniu maloletého, ktoré bolo okrem výpovede maloletého a znaleckých posudkov podložené aj množstvom listinných dôkazov týkajúcich sa psychického, ale aj zdravotného stavu maloletého, súd rozhodol tak, že styk otca s maloletým zakázal a návrh otca na zmenu úpravy práv a povinnosti rodičov k maloletému zamietol. Súd má za preukázané, že maloletý má strach už pri samotnej myšlienke na to, že sa má akýmkoľvek spôsobom realizovať styk (komunikácia) s otcom a už táto predstava maloletého má negatívny dopad na psychiku a psychický vývin maloletého, a už samotnou myšlienkou maloletého k novej realizácii styku s otcom dochádza k destabilizácii jeho psychického stavu. Súd v súvislosti s uvedeným poukazuje na obsah správ uvedených v bode 17 tohto odôvodnenia, napríklad na správu Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Šaľa zo dňa 18.4.2016, z ktorej vyplýva, že maloletého stav bol lepší a maloletý bol pozitívnejší v období, keď bol súdom zakázaný styk otca s maloletým s tým, že v čase keď sa tento obnovil, maloletého stav sa zhoršil. Súd z vyššie uvedených dôvodov mal zároveň za to, že v danom prípade nepostačí obmedzenie styku otca s maloletým dieťaťom. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že postoj maloletého k otcovi sa nezmenil, maloletý absolútne odmieta otca a keďže z jeho výpovedí vyplýva, že má z otca strach a má strach aj zo samotnej komunikácie s otcom a ako bude otec reagovať keď sa nebude správať podľa jeho

predstáv, súd rozhodol o zákaze a nie o obmedzení styku. Z uvedeného dôvodu súd neobmedzil styk ani na inú formu komunikácie otca s maloletým.

39. V súvislosti s uvedeným záverom súdu, súd poukazuje aj na to, že zo strany súdu v priebehu tohto konania došlo k vydaniu neodkladného opatrenia, ktorým súd obmedzil styk otca s maloletým a to na jednu sobotu v mesiaci v čase od 14.00 hod. do 16.00 hod., avšak aj takéto obmedzenie styku spôsobovalo maloletemu stavu strachu. Momentálne ako to uviedli rodičia na pojednávaní styk maloleteho, až na niekoľko pokusov zo strany otca, ktoré však boli neúspešné, sa už tri roky nerealizuje. Vzťah maloleteho k otcovi, ako to vyplýva aj zo správy CPPaP Šafa zo dňa 19.9.2017, ako aj z úradného záznamu súdu zo dňa 13.12.2017, vyjadrenia matky, ako aj vyjadrenia zástupcu Komisarä pre deti na pojednávaní, sa ani plynutím času nezmenil a maloletý otca stále odmieta. Súd v súvislosti s uvedeným poukazuje na to, že o zákaze styku rozhodol z dôvodu, že je to nevyhnutné v záujme maloleteho dieťaťa a nie z dôvodu, že by dospel k záveru, že by sa zo strany otca preukázala alebo že by z jeho správania k maloletemu vyplynula potreba zákazu styku. Súd má zároveň za to, že obaja rodičia situáciu ohľadom ich vzájomného rozchodu a dohody ohľadom úpravy stretávania sa maloleteho s otcom nezvládli a na maloleteho obaja prenášali svoje vzájomné spory, do ktorých bol maloletý zahrnutý, a teda tieto v značnej miere prispeli k odmietavému postojú maloleteho k otcovi, avšak súd má za preukázané, že zatiaľ čo v matke a v rodine matky vidí maloletý stabilitu a pocit bezpečia, otca a jeho rodinu odmieta a pobyť s otcom mu spôsobuje úzkostné stavy.

40. Súd zároveň poukazuje aj na prístup otca k maloletemu dieťaťu a k jeho potrebám. Maloletemu bol v priebehu konania diagnostikovaný Aspergerov syndróm, adaptačné poruchy, iná vývinová porucha školských zručností, zmena rodinných vzťahov v detstve a aj v súvislosti s týmito diagnostickými závermi, je podľa názoru súdu, potrebné zvoliť zo strany rodičov a aj akýkoľvek blízkych osôb maloleteho k maloletemu prístup zohľadňujúci tieto skutočnosti. V danom prípade však súd nevidel žiadnu snahu zo strany otca, aby sa podrobil odbornému poradenstvu ohľadom získania vedomostí o uvedených diagnózach, ako aj za účelom zistenia akým spôsobom by sa mal správať k maloletemu, a to aj s ohľadom na jeho aktuálny zdravotný stav a aký prístup by mal zvoliť. Otec ako sám uviedol v priebehu konania nevyhľadal žiadnu pomoc, hoc mu to bolo v konaní niekoľkokrát odporúčané. V konaní boli dokonca nariadené dve výchovné opatrenia, v rámci ktorých mohol využiť spoluprácu s odborníkmi, avšak ani túto nevyužil. Otcove vysvetlenie, prečo sa otec nezúčastnil druhého výchovného opatrenia, súd nepovažoval za relevantné. Takisto nezisková organizácia Orchidea, n.o. sa snažila zmapovať priebeh odovzdávania a preberania maloleteho otcom pri styku s maloletem a pomôcť tak rodine nezávislým a odborným spôsobom zlepšiť vzájomné vzťahy, aby maloletý nezažíval zbytočný psychický tlak pri stretnutiach s otcom, avšak aj toto otec nakoniec odmietol.

41. Súd je toho názoru, že záujem maloleteho, a to aby mal maloletý vytvorené bezpečné a stabilné prostredie bez zbytočného úzkostného prežívania, strachu a obáv zo stretnutia a s komunikácie s otcom a aby mal vytvorené prostredie k zdravému duševnému, telesnému a citovému vývinu, je prvoradý a je postavený nad právo rodiča stretávať sa so svojim dieťaťom. Vzhľadom k uvedenému súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

42. Súd zároveň zmenil rozsudok Okresného súdu Galanta, č. k. 8C/170/2008-24 zo dňa 23.09.2008, v časti úpravy styku otca s maloletem dieťaťom.

43. Uznesením tunajšieho súdu sp.zn. 16P/204-2010-112 zo dňa 27.7.2011, súd priznal znalkyni odmenu vo výške 348,- eur, ktorá odmena bola znalkyni vyplatená z preddavku, ktorý zložil otec. Uznesením tunajšieho súdu sp.zn. 16P/204-2010-265 zo dňa 21.9.2012, súd priznal znalkyni odmenu vo výške 373,06,-Eur, ktorá odmena bola znalkyni vyplatená zo štátnych prostriedkov. Uznesením tunajšieho súdu sp.zn. 16P/204-2010-357 zo dňa 13.1.2014, súd priznal znalkyni odmenu a náhradu hotových výdavkov za výpoveď znalkyni na pojednávaní vo výške 53,71,-Eur, ktorá odmena bola znalkyni vyplatená zo štátnych prostriedkov. Uznesením tunajšieho súdu sp.zn. 16P/204-2010-623 zo dňa 26.10.2015, súd priznal Ústavu pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii, spol. s r.o. odmenu vo výške 1.062,05,-Eur, ktorá odmena bola znaleckému ústavu vyplatená zo štátnych prostriedkov. Vzhľadom k uvedenému trovy štátu tak predstavujú celkovo sumu 1.836,82,-Eur. Súd rozhodol o trovách štátu tak, že oboch rodičov zaviazal na náhradu trov štátu, a to rovnakým dielom v jednej polovici s tým, že zohľadnil to, že otec uhradil v priebehu konania preddavok na znalecký posudok č. 15/2011 vo výške 348,-Eur. To znamená, že matka je povinná zaplatiť na účet Okresného súdu Galanta sumu 918,41 Eur

(1836,82/2 = 918,41,-Eur) a otec je povinný zaplatiť na účet Okresného súdu Galanta sumu 570,41 Eur (1836,82/2 = 918,41-348) titulom náhrady trov štátu. Na trovy štátu zaviazal súd oboch rodičov, nakoľko má za to, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby boli upravené práva a povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu a takisto bolo v záujme maloletého dieťaťa, aby boli v konaní vypracované znalecké posudky a vypočutá znalkyňa. Súd zároveň poukazuje na to, že súd v rozsudku síce zakázal styk otca s maloletým dieťaťom, avšak ako skonštatoval, neurobil tak z dôvodov samotného správania sa otca k maloletému. Zároveň súd poukazuje na správanie sa oboch rodičov, ktorí zaťahovaním maloletého do svojich vzájomných vzťahov plných nevraživosti ovplyvnili aj správanie maloletého.

44. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 357 písm. d) CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 CMP).

Návrh na vykonanie exekúcie sa podáva na príslušný súd podľa (zák. č. 233/1995 Z.z.) elektronicky do elektronickej schránky súdu alebo ak oprávnený alebo jeho zástupca nemá aktivovanú elektronicкую schránku, možno podať návrh na vykonanie exekúcie prostredníctvom ktoréhokolvek exekútora (§ 48 zákona č. 233/1995 Z.z.).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.